

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtioneuvoston viestinnän keskittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Inka Hopsun /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 287/2025 vp:

Miten uudistuksessa arvioidaan ja varmistetaan se, että kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan tai median tiedonsaantioikeudet eivät heikkene, miten uudistuksessa huomioidaan ulko- ja turvallisuuspoliittiseen viestintään liittyvät herkkyydet sekä miten uudistuksessa varmistetaan se, että valtioneuvoston jäsenillä sekä ministeriöiden virkajohdolla säilyy tosiasiallinen mahdollisuus johtaa oman ministeriönsä viestintää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi kokouksessaan 24.6.2025, että ministeriöiden vastuulla olevat viestinnän tehtävät keskitetään valtioneuvoston kansliaan vaiheittain. Määrärahojen keskittäminen ja siirrot talousarviossa toteutetaan viimeistään vuoden 2026 täydentävässä talousarviossa. Toiminnalliset muutokset toteutetaan vuoden 2026 aikana, viimeistään 1.1.2027 alkaen.

Valtioneuvoston kanslia asetti 21.8.2025 hankkeen 31.12.2026 päättyväksi toimikaudeksi. Hankkeen tehtävänä valmistella valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän tehtävien kokoaminen valtioneuvoston kansliaan ja uuden valtioneuvoston viestintäosaston toiminnan aloittaminen. Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän kokoamisen päätavoitteita ovat:

1. valtioneuvoston viestinnän linjakas johtaminen
2. tehokkaat, kehittyvät ja tasaisen laadukkaat viestinnän palvelut koko valtioneuvostossa
3. viestinnän resurssien joustava käyttö
4. säästöt uuden yhteisen toimintamallin vakiintuessa.

Viestinnän toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja viestinnän kohderyhmät sirpaloituvat. Valtioneuvosto vastaa muutokseen tehostamalla yhteistyötä ja kokonaisuuden johtamista. Viranomaisviestintä tavoittaa laajasti kansalaiset yhä huonommin yleisöjen pirstoutumisen, uusien viestintäkanavien ja muuttuvien viestinnän kulutustottumusten takia. Demokratiaa vahvistaa vain sellainen viestintä, joka tavoittaa yleisön. Kehittyvät yhteiset palvelut ja uudet yhteiset konseptit auttavat tavoittamaan kansalaiset nykyistä paremmin, kun viestintää tehdään kohderyhmät entistä paremmin huomioiden ja kehitetään viestinnän muotoja niissä kanavissa, joita keskeiset kohderyhmät käyttävät.

Koottu yhteinen resurssi antaa parhaat mahdolliset edellytykset kehitystyöhön, jossa tekoälyn ja muiden uusien teknologioiden mahdollisuudet kyetään täysimääräisesti hyödyntämään. Valtioneuvoston viestinnän kärkiosaaminen on jatkossa koko valtioneuvoston käytössä.

Palveluiden tasalaatuisuus ja yhteinen visuaalinen ilme lisäävät valtioneuvoston viestinnän tunnistettavuutta ja vahvistaa viestintää kohtaan tunnettua luottamusta. Kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan tai median tiedonsaantioikeuteen valtioneuvoston viestinnän kokoamisella ei ole vaikutusta.

Ministeriöillä on olennaisen tärkeä rooli valtioneuvoston viestinnän kokonaisuudessa. Lähtökohtana valmistelussa on ollut, että ministerillä ja muulla ministeriön johdolla säilyy päätösvalta ministeriön viestinnän johtamisesta ja ministeriökohtaisista viestinnän sisällöistä. Valmistelussa huolehditaan siitä, että uuteen valtioneuvoston viestinnän toimintamalliin siirryttäessä valtioneuvosto ja sen ministeriöt saavat edelleen käyttöönsä ministeriön johtamisen ja hallinnonalan ohjaamisen kannalta riittävät viestintäpalvelut.

Uudessa toimintamallissa jokaista ministeriötä palvelevaa valtioneuvoston viestintää tehdään yhdessä, mutta silti uudessa osastossa työskentelee vastaisuudessa ministeriöviestinnän tiimeissä asianomaisen ministeriön viestinnän asiantuntijoita. Uudistus avaa ministeriöille uudenlaisen mahdollisuuden saada säännöllisesti aiempaa laajempaa viestinnällistä näkyvyyttä ministeriön toimialan asioille valtioneuvoston yhteisillä kanavilla. Lisäksi ministeriöviestinnän tueksi voidaan viestintätarpeen vaatiessa osoittaa merkittävästi enemmän viestinnän asiantuntijoita ja muita viestinnän voimavaroja.

Valtioneuvoston yhteisessä viestinnässä korostuu vastaisuudessa yksittäisten ministeriöiden viestinnän rinnalla viestintä hallituksen keskeisistä tavoitteista ja linjauksista Suomessa sekä kansainvälisesti. Yhtenäinen valtioneuvoston viestintä tekee päätöksenteon kokonaisuuksista helpommin ymmärrettäviä ja vahvistaa siten sekä demokratiaa että Suomen viestiä maailmalla. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa viestinnässä yhdistyvät vastaisuudessa-kin nykyinen ammattimainen toiminnan tapa, parhaat käytännöt ja koko valtioneuvoston viestinnän osaaminen ja resurssit.

Helsingissä 14.10.2025

Pääministeri Petteri Orpo

VN/28964/2025-VNK-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: